

A large, stylized teal leaf graphic with a white vein, curving across the top and left side of the page.

SPECIALISERADE HEMTJÄNSTGRUPPER I STOCKHOLMS STAD. KOMPETENS OCH ORGANISATION VÅREN 2022

Lars Sonde
Sarah Wallcook
Lennarth Johansson

Rapport 2024:3
ISSN 1401-5129

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum är ett kunskapscentrum stiftat av Stockholms stad och Region Stockholm. Vi arbetar för att förbättra äldre personers levnadsbetingelser genom att tillvarata och praktiskt omsätta erfarenheter och forskningsresultat inom områden av särskild betydelse för äldres situation i samhället. Vi genomför forskning och utveckling i egen regi eller i samarbete med eller på uppdrag av kommuner och andra organisationer.

*Läs mer om vår verksamhet på **aldrecentrum.se**. Där hittar du också våra rapporter i digital form.*

Specialiserade hemtjänstgrupper i Stockholms stad. Kompetens och organisation våren 2022

Rapport 2024:3

Lars Sonde, Sarah Wallcook och Lennarth Johansson

ISSN 1401-5129

© Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum

Citera oss och sprid gärna våra rapporter, men ange alltid källan.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	1
<i>Slutsatser</i>	<i>2</i>
INLEDNING	3
<i>Stiftelsen Äldrecentrums uppdrag</i>	<i>3</i>
METOD.....	5
<i>Redovisning och analys.....</i>	<i>5</i>
RESULTAT.....	6
<i>Personal och brukare.....</i>	<i>6</i>
<i>Kompetens.....</i>	<i>6</i>
<i>Reflektionsträffar.....</i>	<i>6</i>
<i>Organisation och ledarskap.....</i>	<i>7</i>
<i>Organiseringens påverkan på kompetensnivån</i>	<i>9</i>
<i>Samordningsansvar</i>	<i>9</i>
<i>Hinder och möjligheter för en personcentrerad omsorg</i>	<i>9</i>
RESULTATSAMMANFATTNING	10
DISKUSSION	11
BILAGOR.....	13
BILAGA 1	14
<i>Enkät till specialiserade hemtjänstteam.....</i>	<i>14</i>
BILAGA 2	17
<i>Alla enheter som beviljades medel 2022</i>	<i>17</i>
BILAGA 3	20
<i>Enheter som inte besvarade enkäten</i>	<i>20</i>

SAMMANFATTNING

På uppdrag av äldreförvaltningen i Stockholms stad har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum genomfört en studie av arbetet hos de hemtjänstenheter som 2022 fick medel från äldreförvaltningen för specialiserade hemtjänstgrupper. Syftet med äldreförvaltningens satsning var att utveckla den personcentrerade vården och omsorgen för personer med demenssjukdom.

Stiftelsen Äldrecentrum har kartlagt i vilken utsträckning hemtjänstenheternas specialiserade hemtjänstgrupper uppfyller de kriterier och förväntningar som äldreförvaltningen har gällande kompetensen hos personalen samt hur arbetet organiseras.

Med hjälp av en elektronisk enkät ställde vi frågor till de personer som var uppsatta som kontaktpersoner för respektive specialiserad hemtjänstgrupp. Förutom frågor om antal brukare, brukare med demenssjukdom, personal och ansvariga personer ställde vi frågor om utbildningsnivå, fortbildningsinsatser, hur den specialiserade hemtjänstgruppen är organiserad och i vilken utsträckning de använder reflektion i den kontinuerliga kompetensutvecklingen. Alla uppgifter gällde april månad 2022. Enkäten avslutades med en öppen fråga om hinder och möjligheter för personalen att ge en personcentrerad vård och omsorg.

Totalt 73 hemtjänstenheter hade erhållit medel för specialiserade hemtjänstgrupper, både stadsdelarnas egna och privata företag. 54 enheter (74%) besvarade enkäten.

Enligt svaren från enkäten hade drygt 70 procent av personalen (fast anställda och timvikarier) en undersköterskeutbildning eller vårdbiträdesutbildning. All fast anställd personal hade genomfört Svenskt demenscentrums webbutbildning *Demens ABC* och fyra av fem även fortsättningen *Demens ABC+*. Det fanns personal med Silviasysterutbildning vid 20 av enheterna och tolv enheter var Silviahemscertifierade eller stjärnmärkta.

Sju av grupperna svarade att de inte hade haft några reflektionstillfällen under april månad medan övriga haft från ett upp till 15 tillfällen under månaden.

Det fanns två stora skillnader i hur grupperna själva beskrev sin organisation. Antingen ingick all personal i enhetens specialiserade hemtjänstgrupp, eller så bestod gruppen av utvald personal som antingen går hem till brukaren med demenssjukdom eller arbetar som en slags konsulter till den personal som går hem till brukaren.

Slutsatser

- Satsningen på specialiserade hemtjänstgrupper stimulerar till kompetenshöjning av personalen och ökar möjligheten för brukare med demenssjukdom eller kognitiv svikt att få hjälp av personal med demenskompetens och i förlängningen förbättra den personcentrerade vården och omsorgen.
- Men, kompetenssatsningen når inte timanställd personal i samma utsträckning som fast personal, vilket blir ett problem då en tredjedel av de anställda uppges vara timanställda.
- Ett annat problem är personalkontinuiteten, alltså om samma personal går hem till brukaren. Utifrån resultaten går det inte att säga om kontinuiteten förbättrats, men svaren indikerar att det är svårt att upprätthålla en god kontinuitet och ännu svårare om det enbart ska vara personal från en specialiserad hemtjänstgrupp vid hemtjänstenheten, så som äldreförvaltningen vill. Kanske bör sådana kriterier diskuteras?
- Den enkät som användes i undersökningen kan, med tillägg av kontinuitetsfrågor, användas av äldreförvaltningen för årliga uppföljningar av de specialiserade hemtjänstgrupperna.

INLEDNING

Kommunfullmäktige i Stockholms stad har under åren 2012–2022 årligen avsatt medel i äldrenämndens budget för att utveckla den personcentrerade vården och omsorgen för personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt.

En del av satsningarna har gått till medel för att utveckla och erbjuda specialiserade hemtjänstgrupper vid hemtjänstenheterna. Både hemtjänstenheter i kommunens egen regi och privata enheter har kunnat ansöka om medel. Kriterierna för att kunna ansöka om medel är att hemtjänstenheten har minst 40 brukare, har minst en personal med dokumenterade kunskaper i demens och demensomsorg samt att personalen ges möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling inom demensområdet.

Äldreförvaltningens förväntan på enheternas specialiserade hemtjänstgrupper är att de utvecklar den personcentrerade vården och omsorgen, och att de säkerställer ett multiprofessionellt arbetssätt inom vården och omsorgen av personer med demenssjukdom med fokus på:

- **Kompetens.** Personal i de specialiserade hemtjänstgrupperna ska kontinuerligt få fördjupade kunskaper om demens motsvarande Svenskt demenscentrums webbutbildningar *Demens ABC* och *Demens ABC+* för hemtjänst. Kompetenskraven gäller även verksamhetschef och arbetsledare. Fast anställd personal ska lägst ha kompetens motsvarande *Demens ABC*, samt schemalagd reflektionstid.
- **Organisation och ledarskap.** Den specialiserade hemtjänstgruppen ska ha en definierad grupp av personal med en namngiven person med dokumenterade kunskaper inom demensområdet, som leder och samordnar arbetet. Organisationen ska beskrivas i det systematiska ledningssystemet med tydliga arbetsuppgifter för gruppen och en plan ska finnas för hur gruppen stöttar övriga kontaktpersoner.

Stiftelsen Äldrecentrums uppdrag

I januari 2022 kontaktades Stiftelsen Äldrecentrum av äldreförvaltningen med uppdrag att kartlägga i vilken utsträckning hemtjänstenheternas specialiserade hemtjänstgrupper uppfyller de kriterier och de förväntningar som äldreförvaltningen har.

I diskussion med äldreförvaltningen tog vi fram ett antal frågeställningar inom områdena kompetens och organisation, bland annat:

- Vilken kompetens har medarbetarna i de specialiserade hemtjänstgrupperna
- Finns det en namngiven person som leder och samordnar gruppens arbete, och som leder reflektion kontinuerligt i arbetsgruppen? Hur ofta har de reflektion?
- Är den specialiserade hemtjänstgruppen en definierad grupp (särorganisation) inom respektive hemtjänstutförare?
- Skiljer sig arbetet och arbetsuppgifterna i de specialiserade hemtjänstgrupperna, jämfört med arbetet i icke specialiserade hemtjänstgrupper?
- I vilken utsträckning kan kontinuitet uppfyllas och förbättras i den personcentrerade vården och omsorgen?

METOD

För att besvara frågeställningarna tog vi fram en enkät (bilaga 1). Enkäten skickades till samtliga kontaktpersoner vid de hemtjänstenheter som hade beviljats medel av äldreförvaltningen för att utveckla specialiserade hemtjänstgrupper. Totalt hade 73 grupper tilldelats medel 2022. De var fördelade på elva stadsdelar och 16 företag (bilaga 2).

Enkäten var elektronisk och fylldes i via en länk som skickades till kontaktpersonerna. Länken skickades ut via mejl 12 maj 2022 och en påminnelse skickades ut 30 maj. I enkäten fanns både fasta svarsalternativ och möjlighet att i fri text kommentera de olika frågorna, samt en öppen fråga om vilka möjligheter och hinder som finns för att ge en personcentrerad omsorg till målgruppen. All efterfrågad information gällde hur verksamheten bedrevs under april månad 2022.

Utöver enkäten gjorde vi intervjuer med representanter för två hemtjänstenheter med specialiserade hemtjänstgrupper för att få en fördjupad bild av hur arbetet organiseras.

Redovisning och analys

Vi redovisar svaren från enkätstudien i antal och andel av de svarande. Vi har grupperat och analyserat intervjusvar och svaren från enkätens öppna fråga utifrån frågeställningarna. För att markera de uppfattningar som kom fram plockade vi ut belysande citat.

RESULTAT

Enkäten besvarades av kontaktpersoner för 54 av de 73 hemtjänstenheter (74%) som beviljats medel, fördelade på tio stadsdelar och fyra företag. De 19 enheter som inte besvarade enkäten finns listade i bilaga 3.

Personal och brukare

Totalt fanns 1 669 personer anställda dagtid under april 2022 vid de 54 hemtjänstenheter som besvarade enkäten. 1 113 personer (67%) var fast anställda och 556 personer (33%) timanställda.

Totalt hade de 54 svarande enheterna 6 295 brukare (median: 81 brukare). Av dessa skattades 1 172 brukare (19%) ha en demenssjukdom eller kognitiv nedsättning, motsvarande ett medianvärde på 16 brukare per enhet.

Kompetens

Enligt enkätsvaren hade 73 procent av personalen, fast anställd och timanställd personal, antingen vårdbiträdesutbildning eller undersköterskeutbildning i april 2022 (tabell 1).

En stor andel av den fast anställda personalen hade fortbildning i form av webbutbildningarna *Demens ABC* och *Demens ABC+* (tabell 2). Några kommentarer tog upp att all personal uppmanades att genomföra webbutbildningarna i samband med nyanställning.

Drygt var tredje enhet med specialiserad hemtjänstgrupp hade minst en personal med Silviasysterutbildning. Var femte enhet var stjärnmärkt eller Silviahemscertifierad (tabell 3). I kommentarerna skriver två enheter att personal är under utbildning till Silviasyster 2022. Sju enheter kommenterar att de är under pågående stjärnmärkning, som ska avslutas 2022.

Reflektionsträffar

En förväntan från äldreförvaltningen är att personalen i de specialiserade hemtjänstgrupperna ska erbjudas regelbundna reflektionsträffar. Sju av enheterna (13%) svarade att de inte hade haft några reflektionsträffar i april. Tjugotre enheter (43%) hade haft en eller två reflektionsträffar. Sexton enheter (30%) svarade att de haft fyra eller fler reflektionsträffar under samma period. Tre svarade att de haft 15 tillfällen, och räknade då med både reflektionsträffar och individuell handledning (figur 1).

Tabell 1. Antal och andel personal med vårdbiträdesutbildning eller undersköterskeutbildning.

Grundutbildning	Antal	Andel %
Vårdbiträde	286	17
Undersköterska	933	56

Tabell 2. Antal och andel fast anställd personal med fortbildning i Demens ABC samt utbildning i Demens ABC+.

Fortbildning i demens	Antal	Andel %
Demens ABC	1124	100
Demens ABC+	903	81

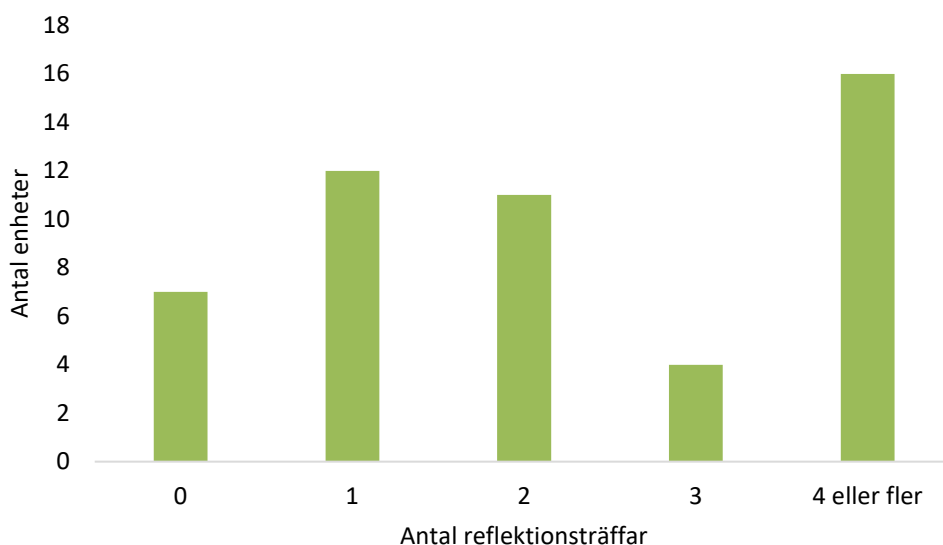
Tabell 3. Antal och andel av 54 enheter med personal med Silviasysterutbildning respektive som är Silviahemscertifierade eller stjärnmärkta.

Utbildning i demens	Antal	Andel %
Personal med Silviasysterutbildning	20	37
Enheten är stjärnmärkt eller Silviahemscertifierad	12	22

Organisation och ledarskap

Blackebergs demensteam var den enda enheten med en specialiserad hemtjänstgrupp med enbart brukare med demenssjukdom eller kognitiv nedsättning.

När det gäller övriga, svarade 38 enheter (70%) att deras specialiserade hemtjänstgrupp var en ”definierad grupp” inom hemtjänstenheten. De grupperna bestod av i genomsnitt åtta personer (minst två, max 32, median: sex personer). På frågan om all personal från och till kunde ingå i den specialiserade hemtjänstgruppen svarade hälften, 19 av de 38 grupperna, att det kunde vara så.

Figur 1. Antal reflektionsträffar genomförda vid enheterna under april 2022.

I intervjuer och från enkätsvaren utkristalliserar två huvudsakliga sätt att organisera den definierade gruppen. Antingen var det enbart personal med specialkompetens som gick hem till personer med demenssjukdom eller kognitiv nedsättning, eller så är det en ”konsultgrupp” med personer med specialkompetens som på olika sätt stöttar (utbildar, handleder, leder reflektionsträffar) den personal som går hem till brukarna.

Övriga 15 enheter, som svarade att gruppen inte är en definierad grupp inom hemtjänstenheten, svarade att all personal kan gå hem till brukaren, men att stöd kan ges vid behov (från ”konsultgrupp” eller Silviasyster).

Det går inte utifrån enkätsvar och intervjusvar att bedöma hur kontinuiteten påverkas av de olika sätten att organisera grupperna. Oavsett organisationsform fanns argument som handlade om att man inte ville försämra kontinuiteten, alltså antalet personal som går hem till brukaren. Flera kommenterade att det inte finns möjlighet (schema, ekonomiskt) att avsätta en del av personalgruppen att enbart gå hem till personer med demenssjukdom.

Organiseringens påverkan på kompetensnivån

I och med att så stor andel av den fasta personalen uppgavs ha genomfört fortbildning i form av *Demens ABC* och *Demens ABC+* kunde vi inte se några skillnader i kompetens mellan personal i ”definierade grupper” och övrig personal.

Samordningsansvar

Samtliga hemtjänstenheter uppgav att de hade en eller flera personer med samordningsansvar för den specialiserade hemtjänstgruppen. Detta var också en förutsättning för att tilldelas medel från äldreförvaltningen.

Hinder och möjligheter för en personcentrerad omsorg

Sist i enkäten ställde vi frågan: *Vilka hinder och möjligheter ser ni för er personals möjlighet att ge en personcentrerad omsorg till personer med kognitiv nedsättning eller demenssjukdom?*

När det gällde möjligheter var det flera som kommenterade den höga kompetensen hos personalen. Inte bara att det finns Silviasystrar eller stjärninstruktör, utan att så många har genomfört *Demens ABC* och *Demens ABC+*. Andra skrev att det är positivt att det finns möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling, men också regelbunden reflektion.

En svarande berättade om hur de arbetar och hur viktigt det är att använda aktuell kunskap och att arbetet organiseras på ett för brukaren så bra sätt som möjligt.

”Då vi är en liten grupp har samtliga brukare två kontaktpersoner som har upprättat en levnadsberättelse tillsammans med brukaren och anhöriga. Vi använder checklistan från Svenskt demenscentrum för att följa upp de nationella riktlinjerna och utveckla den centrerade omvårdnaden vid demenssjukdom.”

De hinder som påtalades handlade till stor del om diskrepansen mellan den beviljade tiden i biståndsbeslutet och den faktiska tid som behövs för att möta upp behoven från den demenssjuke personen.

”Största hindret är biståndstiden för att hinna arbeta eller utföra på bästa sätt och ge en bra personcentrerad omvårdnad.”

”Intresse och engagemang finns hos medarbetarna men förutsättningarna (tiden) saknas.”

Andra hinder som togs upp var svårigheten att få tag i kompetent personal, korttidsfrånvaro och språksvårigheter.

Resultatsammanfattning

- Drygt 70 procent av all personal har en undersköterskeutbildning eller vårdbiträdesutbildning.
- All fast anställd personal hade genomgått fortbildning i form av Demenscentrums webbutbildning *Demens ABC* och fyra av fem även fortsättningen *Demens ABC+*.
- Personal med Silviasysterutbildning fanns vid 20 av de 54 enheterna, och tolv enheter var Silviahems-certifierade eller stjärnmärkta.
- Sju av enheterna svarade att de inte hade haft några reflektionstillfällen alls för personalen i den specialiserade hemtjänstgruppen under april månad (som var ett krav), medan övriga haft mellan en och 15 tillfällen under månaden.
- Den speciella hemtjänstgruppernas organisation varierar. Antingen ingår all personal i gruppen, eller så består gruppen av utvald personal som går hem till brukaren med demenssjukdom alternativt arbetar som ”konsulter” till den personal som går hem till personen.
- Oavsett organiseringsform var kontinuitet hos brukaren ett viktigt argument för den organisationsform man valt.
- Om kontinuiteten förbättrats går inte att svara på.
- De svarande menar att den höga kompetensen hos personalen ökar möjligheten till en personcentrerad vård och omsorg.
- Största hindret för en personcentrerad omsorg är, enligt de svarande, för lite tilldelad tid i biståndsbeslutet.

DISKUSSION

Stiftelsen Äldrecentrums uppdrag från äldreförvaltningen gällde att kartlägga i vilken utsträckning hemtjänstenheter som tilldelats medel för specialiserade hemtjänstgrupper uppfyller de kriterier och de förväntningar som äldreförvaltningen har på grupperna.

Kartläggningen visar att en stor andel av hemtjänstpersonalen har påbyggnadsutbildningar i demenskunskap utöver sin undersköterske- eller vårdbiträdeskompetens. Utöver den fasta personalens kompetens finns samordnare och arbetsledare med påbyggnadsutbildningar som Silviasysterutbildning. Det finns således en god demenskunskap hos personalen i de specialiserade hemtjänstgrupperna. Sannolikheten för att en brukare med kognitiv nedsättning eller demenssjukdom får hjälp av personal med kompetens inom demensvård har troligtvis ökat som en följd av äldreförvaltningens satsning.

Men kompetenshöjningen gäller främst den fast anställda personalen. Enligt enkätsvaren är en tredjedel av de anställda timanställd personal. Den gruppen får inte självklart del av satsningen.

Ett annat problem är personalkontinuiteten, alltså att samma personal går hem till brukaren. Utifrån resultaten går det inte att säga om kontinuiteten förbättrats. Några kommentarer indikerar att det är svårt att upprätthålla en god kontinuitet och ännu svårare om det enbart ska vara personal från den specialiserade hemtjänstgruppen. Kommentarererna handlar både om brist på utbildad personal och om den tid som brukaren har beviljats. De enheter som beskrev att de inte organiserade personalen i definierade grupper menade att det var bäst för brukarna (i betydelsen kontinuitet och personcentrerad vård och omsorg) om ordinarie personal kunde fortsätta som tidigare, men med stöd från ett speciellt team inom organisationen.

Enligt äldreförvaltningens kriterier ska dock den specialiserade hemtjänstgruppen vara en definierad grupp (särorganisation) inom respektive hemtjänstutförare. Tre av fyra såg sig också som en definierad grupp inom gruppen. Kanske behöver de här kriterierna diskuteras och kanske förändras för att förbättra kontinuiteten och i förlängningen den personcentrerade vården och omsorgen?

Slutligen, för att årligen följa upp enheternas arbete med de specialiserade hemtjänstgrupperna kan äldreförvaltningen använda den enkät som användes i kartläggningen, eventuellt med tilläggsfrågor kring kontinuitet (bilaga 1). I år besvarade tre av fyra enheter enkäten, men i fortsättningen bör den vara obligatorisk för att få tillgång till fortsatta medel.

BILAGOR

Bilaga 1

Enkät till specialiserade hemtjänstteam

Enkät till Specialiserade hemtjänstgrupper i Stockholms stad 2022

Så här fungerar enkäten: Först registrerar du din enhet genom att välja stadsdelsförvaltning/företag och sedan namnet på den specialiserade hemtjänstgrupp som redovisningen gäller. Sedan vill vi gärna ha ditt namn för att kunna ställa eventuella följdfrågor.

*Resten av enkäten har till stor del frågor om antal personal eller brukare samt ja och nej-frågor. Frågor med * är tvingande, det vill säga att du måste ge ett svar för att kunna gå vidare. Observera att det finns möjlighet att kommentera varje frågeområde om du behöver det.*

OBS! Du som registrerar flera specialiserade hemtjänstgrupper gör en registrering per hemtjänstgrupp. När du skickat in den första enkäten så använder du länken igen för att få upp en ny enkät, som du sedan fyller i och skickar in.

Tack på förhand för dina svar. Om du har frågor får du gärna kontakta oss. Vänligen, Stiftelsen Äldrecentrum

Enkätfrågor:

Stadsdelsförvaltning/Företag _____

Specialiserad hemtjänstgrupp _____

Namn + titel på uppgiftslämnare _____

Brukare

- Hur många brukare/kunder hade ni totalt under april 2022? (Räkna inte med de som bara har trygghetslarm)

- Hur många av dessa hade kognitiv nedsättning/demenssjukdom?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Brukare/Kunder: _____

Personal

- Hur många personal fanns dagtid vid er enhet under april 2022?
- Hur många av dessa var timanställda april 2022?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Personal: _____

Den specialiserade hemtjänstgruppen

- Är den specialiserade hemtjänstgruppen en organisatoriskt avgränsad grupp vid enheten?
- Om ja: hur många ingick i den specialiserade gruppen april 2022?
- Består den specialiserade hemtjänstgruppen, från och till, av all personal?

Samordningen av den specialiserade hemtjänstgruppens arbete

- Vem ansvarar för den specialiserade hemtjänstgruppens arbete? Svara med namn + titel? *
- Vem samordnar gruppens insatser för personer med kognitiv nedsättning/demenssjukdom? Svara med namn + titel? *

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Samordningen av den specialiserade hemtjänstgruppens arbete: _____

Brukare/Kunder med kognitiv nedsättning/demenssjukdom

- Hur många (i genomsnitt) av brukarna/kunderna med kognitiv nedsättning/demenssjukdom fick hjälp av den specialiserade hemtjänstgruppen i april 2022?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Brukare/kunder med kognitiv nedsättning/demenssjukdom: _____

Grundutbildning

- Hur många av enhetens personal har vårdbiträdesutbildning?
- Hur många av enhetens personal har undersköterskeutbildning?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Grundutbildning: _____

Fortbildning (Demenskompetens hos personalen i april 2022

– gäller ej timanställd personal)

- Hur många av enhetens personal har genomgått Demens-ABC?
- Hur många av enhetens personal har genomgått Demens-ABC+?
- Hur många av enhetens personal är Silviasystrar?
- Var enheten Stjärnmärkt eller Silviahems-certifierad i april 2022?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Fortbildning: _____

Reflektion

- Hur många reflektionsträffar genomfördes med personalen under april 2022?

Här har du möjlighet att kommentera avsnittet Reflektion: _____

Öppen fråga:

- Vilka hinder och möjligheter ser ni för er personals möjlighet att ge en personcentrerad omsorg till personer med kognitiv nedsättning/de menssjukdom?

© 2022 - Äldrecentrum

Bilaga 2

Alla enheter som beviljades medel 2022

Tabell 1. Specialiserade hemtjänstgrupper och stadsdel eller företag i Stockholms stad som beviljades medel 2022 (n=73).

Specialiserad hemtjänstgrupp	Sdf / företag	Beviljat, kr
Blackebergs demensteam	Bromma sdf	132 000
Årsta hemtjänst team Årsta	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Årsta hemtjänst team Vallen	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Enskedegruppen team Enskededalen	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Enskedegruppen team Gullmarsplan	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Vantörs hemtjänst team Bandhagen	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Vantörs hemtjänst team Högdalen	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Stureby hemtjänst team Stureby	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Stureby hemtjänst team Östberga	Enskede-Årsta-Vantör sdf	112 700
Rågsved servicehus demensteam	Enskede-Årsta-Vantör sdf	132 000
Enskede nya servicehus demensteam	Enskede-Årsta-Vantör sdf	132 000
Farsta hemtjänst team Centrum	Farsta sdf	112 700
Farsta hemtjänst team Norra	Farsta sdf	112 700
Hägerstens specialiserade demensgrupp	Hägersten-Älvsjö sdf	112 700
Liljeholmens specialiserade demensgrupp	Hägersten-Älvsjö sdf	112 700
Älvsjö hemtjänst specialiserade demensgrupp	Hägersten-Älvsjö sdf	112 700
När minnet sviktar Norra Hässelby	Hässelby-Vällingby sdf	112 700
När minnet sviktar Södra Hässelby	Hässelby-Vällingby sdf	112 700
Kungsholmens hemtjänst Demensteamet	Kungsholmen sdf	132 000
Demensteam Norrmalm	Norrmalm sdf	132 000
Rinkeby-Kista demensteam	Rinkeby-Kista sdf	132 000
Spånga Demensteam	Spånga-Tensta sdf	112 700
Tensta Demensteam	Spånga-Tensta sdf	112 700
Södertjänsts demensgrupp	Södermalm sdf	132 000
Hornstulls servicehus demensteam	Södermalm sdf	132 000
Hemtjänst Banergatan team Rigagatan	Östermalm sdf	112 700

Specialiserad hemtjänstgrupp	Sdf / företag	Beviljat, kr
Hemtjänst Banergatan team Fältöversten	Östermalm sdf	112 700
Nova omsorg Bagarmossen	Nova Omsorg i Sthlm AB	112 700
Nova omsorg Enskede	Nova Omsorg i Sthlm AB	112 700
Nova omsorg Farsta Hökarängen	Nova Omsorg i Sthlm AB	112 700
Nova omsorg Sjöstan	Nova Omsorg i Sthlm AB	112 700
Nova omsorg Kärrtorp	Nova Omsorg i Sthlm AB	112 700
Vardaga Team Gärdet	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Maria Gamla stan team 1	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Maria Gamla stan team 2	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Högalid	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Hagagatan	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Karlbergsvägen	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Sofia	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Kungsholmen	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Tanto	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Skeppargatan	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Hägersten-Liljeholmen	Vardaga Hemtjänst	112 700
Vardaga Team Vantör	Vardaga Hemtjänst	112 700
Team Söderort	AB Stockholms Demens och specialteam	112 700
Team Västerort	AB Stockholms Demens och specialteam	112 700
Team Norrort	AB Stockholms Demens och specialteam	112 700
Dementia Söder	Nordisk Hemservice AB	112 700
Dementia Östermalm	Nordisk Hemservice AB	112 700
Hemstöd Omsorg Älvsjö	AB Hemstöd24 Omsorg	132 000
Eveo Innerstans demensgrupp	Eveo AB	112 700
Eveo Söderorts demensgrupp	Eveo AB	112 700
Eveos mångkulturella demensgrupp i Västerort	Eveo AB	112 700
Adeo Care Västerort Vällingby	Adeo Care AB	112 700
Adeo Care Västerort Hässelby	Adeo Care AB	112 700
Adeo Care Kungsholmen team 1	Adeo Care AB	112 700
Adeo Care Kungsholmen team 2	Adeo Care AB	112 700

Specialiserad hemtjänstgrupp	Sdf / företag	Beviljat, kr
Adeo Care Östermalm	Adeo Care AB	112 700
Hannas hemtjänst Södermalm	Hannas hemtjänst och assistans AB	112 700
Hannas hemtjänst Gärdet	Hannas hemtjänst och assistans AB	112 700
Hannas hemtjänst Östermalm	Hannas hemtjänst och assistans AB	112 700
Roo hemtjänst team 1	AB Roo Hemtjänst och vård	112 700
Roo hemtjänst team 2	AB Roo Hemtjänst och vård	112 700
Roo hemtjänst team 3	AB Roo Hemtjänst och vård	112 700
Speciell Hemtjänstgrupp Macorena	Macorena hemtjänst AB	132 000
Det kognitiva stödteamet	A&M Omsorg AB	132 000
Högdalens Demensgrupp	1 A Lindalens Omsorg i Stockholm AB	112 700
Gröndals Demensgrupp	1 A Lindalens Omsorg i Stockholm AB	112 700
Demensomsorg I Din Tjänst	I Din Tjänst AB	132 000
Speciell hemtjänstgrupp A Domicil	A Domicils Hemtjänst AB	132 000
Demenssteam Birgittas hemtjänst Norrmalm	Birgittas hemtjänst AB	132 000
Amandas hemtjänst Demenssteam Norr-City	Amandas hemtjänst AB	112 700
Amandas hemtjänst Demenssteam Södra	Amandas hemtjänst AB	112 700
SUMMA		8 497 300

Bilaga 3

Enheter som inte besvarade enkäten

Tabell 3. Omfattning av hemtjänstinsatser per månad för hemtjänstanvändare i Stockholms kommun 2019–2021. Siffrorna jämför värdena om man utgår från hemtjänst-användarnas högsta eller lägsta, första eller senaste, respektive ett medeltal av an-givna insatser under perioden.

Stadsdel/Företag	Antal	Namn på gruppen
Farsta	2	Team Centrum, Team Norra
Hägersten-Älvsjö	1	Älvsjö specialiserade hemtjänstgrupp
Hässelby-Vällingby	2	När minnet sviktar Norra Hässelby, Södra Hässelby
Södermalm	1	Hornstulls servicehus demensteam
Nova Omsorg	5	Bagarmossen, Enskede, Farsta/Hökarängen, Sjöstan, Kärrtorp
Vardaga	3	Gamla stan team 1 och 2, Team Skeppargatan
Adeo Care	5	Vällingby, Hässelby, Kungsholmen 1 och 2, Östermalm
Totalt antal	19	

På uppdrag av äldreförvaltningen i Stockholms stad har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum genomfört en studie av de 73 hemtjänstenheter som 2022 fick medel från äldreförvaltningen för att utveckla specialiserade hemtjänstgrupper. Syftet var att utveckla den personcentrerade vården och omsorgen för personer med demenssjukdom. Stiftelsen Äldrecentrum har kartlagt gruppernas kompetens och hur de organiserar sitt arbete.

Stimulansmedlen har främst använts för att höja personalens kompetens i demensvård. Bland de 54 enheter som ingick i kartläggningen hade drygt 70 procent av fast anställda och timvikarier undersköterske- eller vårdbiträdesutbildning. All fast anställd personal hade genomfört Svenskt demenscentrums webbutbildning *Demens ABC* och fyra av fem även fortsättningen *Demens ABC+*. 20 enheter hade personal med Silviasystemutbildning och tolv enheter var Silviahemscertifierade eller stjärnmärkta.

Antingen ingick all personal i enhetens specialiserade hemtjänstgrupp, eller så bestod gruppen av utvald personal som endera hjälpte brukaren eller fungerade som konsulter till övrig personal. Kompetenssatsningen når dock främst fast anställd personal, vilket är ett problem då en tredjedel av personalen var timanställd. Personalkontinuiteten, att samma personal går hem till brukaren, var också ett problem. Enheterna uppgav att det var svårt att upprätthålla kontinuiteten, särskilt om det enbart skulle vara personal från en specialiserad hemtjänstgrupp som svarade för omsorgen.

Satsningen på specialiserade hemtjänstgrupper stimulerar till ökad kompetens hos personalen. Möjligheten ökar för brukare med demenssjukdom eller kognitiv svikt att få hjälp av personal med demenskompetens, vilket på sikt förbättrar den personcentrerade vården och omsorgen.

